

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ola Hegge, 61 26 60 61

Høring av melding om konsesjonspliktavurdering for utvidelse av Søfferud kraftverk i Søndre Land - uttalelse

Vi viser til brev av 02.02.23 fra NVE vedrørende høring av melding om konsesjonspliktavurdering for utvidelse av Søfferud kraftverk i Søndre Land.

Tiltaket

Tiltaket innebærer etablering av et nytt kraftverk til erstatning for eksisterende kraftverk fra 1947. Det er tre oppdemte tjern i vassdraget med reguleringsmuligheter. Inntaket til nytt kraftverk er planlagt flyttet opp til Åbbortjern, som er det nederste av de regulerede tjernene og kraftverket er planlagt plassert på kote 140 moh. like ovenfor Randsfjorden. Kraftverket oppgis å kunne produsere 0,5 GWh. Tiltakshaver oppgir i meldingen alminnelig lavvannføring til 0, mens den er beregnet til 1,9 l/sek i NEVINA. Melding om tilnærmet samme tiltak ble konsesjonspliktavurdert av NVE i brev av 20.01.06. NVE konkluderte da med at tiltaket var konsesjonspliktig.

Statsforvalterens vurdering

Meldingen inneholder ingen kartlegging/undersøkelse av naturforekomster i området som påvirkes av tiltaket, og i liten grad vurderinger av konsekvensene tiltaket vil ha. Vi kjenner ikke til naturforekomster av nasjonal eller regional verdi som vil bli berørt av den planlagte utbyggingen, men vi er heller ikke kjent med at det har vært kartlegging i området. Basert på befaringsav tiltaksområdet i 2004 i forbindelse med vurdering av den tidligere meldingen om tilnærmet samme tiltak, anser vi imidlertid sannsynligheten for at det skal være spesielt verdifulle naturforekomster i området som begrenset.

Bekkens lavvannføring er liten, men det er vanskelig å tro at den skal tørke helt ut basert på nedbørfeltets størrelse og innslaget av tjern og myr i feltet. Vi ser det som naturlig at NVE gjør en nærmere vurdering av hva som skal til for å avgjøre om bekken har årsikker vannføring som grunnlag for videre vurdering av saken. Dersom bekken har årsikker vannføring vil det automatisk kreve konsesjon etter vannressursloven å lede bort vann uten at alminnelig lavvannføring holdes tilbake. Dette var en av grunnene til NVEs vedtak i brev av 20.01.06 om konsesjonsplikt for samme tiltak.

Det foreligger ingen undersøkelser i bekken som berøres. Forutsatt at det er årsikker vannføring er det trolig noe ferskvannsorganismer, og muligens også småaure i bekken. Den må derfor antas å ha et fungerende økosystem, i hvert fall ned til eksisterende kraftverksinntak, inntil undersøkelser ev. avkrefter det motsatte. I meldingen foreslås det at det ikke skal slippes minstevannføring forbi inntaket. Bekken vil dermed bli tørrlagt i lengre perioder, og ferskvannsfaunaen i bekken må forventes å bli skadet og muligens forsvinne på deler av strekningen. Tiltaket kan derfor resultere i at nye strekninger får et ikke fungerende økosystem, og stå i fare for å ikke oppfylle kravene til «Godt økologisk potensial» for «sterkt modifiserte vannforekomster», slik at det må vedtas «mindre strenge miljømål» dersom tiltaket skal realiseres. På den andre siden, synes planene å gi økt vannføring i bekken fra eksisterende kraftverksinntak og ned i og med at restfeltet nedenfor Åbbortjern med nytt kraftverk i sin helhet vil gå i bekken, forutsatt at eksisterende inntak fjernes. Reguleringen av innsjøene i nedbørfeltet må forventes å ha en viss negativ effekt på fiskebestandene i disse. Dersom det ikke sikres en minstevannføring på bekkestrekningene mellom innsjøene, må dette også forventes å skade rekrutteringen for auren i innsjøene. Den berørte vassdragsstrekningen ligger i et skogkledd område som er lite eksponert for innsyn. Landskapsvirkningene av tiltaket vil derfor bli begrensede. Reguleringssonen i Åbbortjern blir trolig det største landskapssåret på sikt.

Konklusjon

Statsforvalteren kjenner ikke til naturforekomster av nasjonal eller regional verdi som vil bli berørt av tiltaket, og vi anser videre sannsynligheten for at det skal være slike forekomster i området som begrenset. Vi kan heller ikke se at tiltaket medfører store skadevirkninger sammenlignet med dagens situasjon i vassdraget. Slik vi vurderer tiltaket, er det imidlertid sannsynlig at det utløser lovens krav om konsesjonsbehandling for å bortlede alt vann fra vassdraget, samt at tiltaket vil medføre at det må fattes vedtak om unntak fra miljømålene for sterkt modifiserte vannforekomster i henhold til vannforskriften. Dersom tiltaket skal konsesjonsbehandles, ser vi det som naturlig at søknaden inneholder en begrenset undersøkelse av området som berøres.

Med hilsen

Tore Pedersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Ola Hegge
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Søndre Land kommune
Innlandet fylkeskommune

Hovsbakken 1
Pb. 4404

2860
2325

HOV
HAMAR